

သောင်းဝေဦး

ပန်ကျိုတိုက်ပွဲ





စာရေးသူ၏ အမှာ

စာရေးသူတို့ တပ်ထဲဝင်ပြီး တစ်နှစ်ကျော် နှစ်နှစ်ခန့်တွင် အရှေ့မြောက်ဒေသ ဗကပများ ပေါ်လာ၏။ စာရေးသူတို့ ဗိုလ်ဖြစ်ပြီး တစ်နှစ်ခန့်အကြာ ၁၉၆၈ ခုနှစ် နှစ်စတွင် ဖြစ်၏။

၁၉၆၆ ခုနှစ် ယဉ်ကျေးမှုတော်လှန်ရေးကြောင့် တရုတ်ပြည်ကြီးတွင် မော်စီတုန်း၏ တပ်နီ Red Guards များက တစ်ပြည်လုံးတွင် ဆူပူအုံကြွ၍ အစိုးရယန္တရားကြီးကို ဖျက်ဆီးပစ်ကြသည် ။ သမ္မတလူရှောက်ချီဝန်ကြီးချုပ်ချူအင်လိုင်းနှင့် အစိုးရအကြီးအကဲ တိန်ရှောင်ဖိန်တို့ ကို စွပ်စွဲပြစ်တင်ကြ၏။ တံဆိပ်တပ်သည် ။ ဦးထုပ်ဆောင်းပေးကြသည် ။ လူရှောက်ချီနှင့် တိန်ရှောင်ဖိန် ဖယ်ရှားခံရသည် ။ လိမ္မာပါးနပ်သည့် ချူအင်လိုင်းသာ ကျန်ခဲ့၏။

အချိန်က ၁၉၆၆-၆၇။

တရုတ်ပြည်က ယဉ်ကျေးမှုတော်လှန်ရေးကြီးကို ကမ္ဘာအနှံ့တင်သွင်းသည် ။ မြန်မာနိုင်ငံပါ ကူးစက်ခဲ့၏။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၌ မြန်မာနိုင်ငံ ရန်ကုန်မြို့ရှိ ဌာနကျုံးနှင့် ဟု မီးလမ်းတရုတ်ကျောင်းများမှ မော်စီတုန်းရင်ထိုးတံဆိပ်တပ် တရုတ်ကျောင်းသားများ နှင့် မြန်မာဆရာ၊ ဆရာမများ ထိပ်တိုက်တိုးရာကအစ တရုတ်ဗမာအရေးအခင်း ဖြစ်တော့၏။

မျိုးချစ်မြန်မာတွေက မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ပြီးတရုတ်တွေကို တိုက်ခိုက်တော့သည် ။ တရုတ်ကျောင်းသားများ ၊ ကျောင်းဆရာများ တောခိုကြတော့၏။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်၊ ပဲခူးရိုးမနှင့် ရှမ်းပြည်အရှေ့မြောက်ဒေသများ သို့ ရောက်ကုန်ကြသည် ။

အကွက်ကောင်းစောင့်နေသည့် တရုတ်ပြည်ရှိ အဝေးရောက်ဗကပမှ

ဘသိန်းတင်က တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီဗဟိုကော်မတီ အစည်းအဝေးတက်ရောက်ပြီး တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌမော်စီတုန်းကို အကူအညီ တောင်းရာ မော်စီတုန်းက ဗဟိုကော်မတီဝင် အများ အပြား ကန့်ကွက်နေသည့် ကြားမှ အရှေ့မြောက်ဗကပအား လူ၊ လက်နက်၊ ငွေကြေး အပြည့်အစုံ လိုလေသေးမရှိ ကူညီရာမှ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အရှေ့မြောက်ဗကပ စစ်ဒေသကြီးပေါ်လာ၏။ ဗကပအမည်ခံတပ်တွေ ဖွဲ့စည်းသည်။ ။

ပထမ ဗကပတပ်ရင်းကြီး(၄၀၄)

ခေါင်းဆောင်ဖုန်ကြီးရှင်

ဒုတိယ ဗကပတပ်ရင်းကြီး(၃၀၃)

ခေါင်းဆောင်နော်ဆိုင်

ထိုတပ်ရင်းကြီးများ ဖြင့် ဘသိန်းတင်က အရှေ့မြောက်ဒေသရှိ မြန်မာ့တပ်မတော်စခန်းများကို တိုက်ခိုက်တော့သည်။ ။

၁၉၆၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်တွင် မုန်းကိုးနှင့် ဖောင်းဆိုင်၊ ပန်ဆိုင်၊ ကြူကုတ်၊ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် သံလွင်အရှေ့ခြမ်း အတော်များများ ဗကပလက်အောက် ကျရောက်ခဲ့၏။ ဗကပများ နှင့် အတူ တရုတ် (၈၀၈) စစ်အကြံပေးအဖွဲ့ကြီး ပါပါ၏။ တရုတ်ပြည်သူ့ လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်မှ ဗိုလ်ချုပ်များ နှင့် ဖွဲ့စည်းထား၏။ ဆေးအဖွဲ့၊ လက်နက်ကြီးအဖွဲ့၊ ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့များ သာမက တရုတ်တပ်နီလူငယ် အများ အပြား ပါဝင်ခဲ့လေသည်။ ။

ဗကပအရှေ့မြောက်ဒေသသည် ကိုးကန့်တစ်နယ်လုံးအား သိမ်းပိုက်ရရှိသဖြင့် စိတ်ဓာတ်အထူး တက်ကြွနေကြ၏။ မြန်မာ့တပ်မတော်မှ တပ်စိတ် (လူ ၁၀ ယောက်ထက်မပို)၊ တပ်စု(လူ ၃၀ ထက်မပို) သော စခန်းင

ယ်များအား သာလွန်အင်အား(အနည်းဆုံးငါးဆ၊ ဖြစ်နိုင်က ဆယ်ဆ)ဖြင့် လက်နက်ကြီး ပစ်ကူယူကာ တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြရာ တိုက်ပွဲတိုင်းအနိုင်ရခဲ့၏။ လက်နက်အသစ်အဆန်းများ ဆက်သွယ်ရေး စက်သစ်များ ၊ ဆေးဝန်ထမ်းတပ်ဖွဲ့များ တရုတ်ဗော်လံတီယာများ ဖြင့် စိတ်ဓာတ်အထူး တက်ကြွနေသော ဗကပဘသိန်းတင်တို့ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းအား တရုတ်ဆရာကြီးများက-

“မင်းတို့ နယ်စပ် စခန်းငယ်လေးတွေရတာနဲ့ ကျေနပ်မနေနဲ့ ။ မြို့ကြီးတွေ ရအောင်တိုက်ကြ။ မြို့ ကြီးတစ်မြို့လောက်ရရင် အစိုးရဖွဲ့တို့ အသိအမှတ်ပြုပေးမယ်”

ဟု တွန်းအားပေးရာ ဘသိန်းတင်တို့ အဖွဲ့က ၁၉၇၀-၇၁ ခုနှစ်တွင် အောက်ပါတိုက်ပွဲကြီးသုံးပွဲကို စတင်အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ကြ၏။

(က) ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် မေလတွင် လားရှိုးအနီး ပန်ကျုံတိုက်ပွဲ

(ခ) ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလတွင် မုန်းစီးနားလယ်နှင့် ဂျုံးဂျုံးဂျက်တိုက်ပွဲကြီး

(ဂ) ၁၉၇၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ကွန်လုံ ရက် ၄၀ တိုက်ပွဲကြီး

ထိုတိုက်ပွဲကြီး သုံးပွဲလုံး ဗကပတို့ အရေးနိမ့်ခဲ့ကြ၏။ မြန်မာ့တပ်မတော်၏ ပြင်းထန်သော တိုက်စစ်နှင့် ရဲဝံ့စွန့်စားသော သတ္တိ၊ ဗျတ္တိကို တွေ့သွားကြပြီး လွယ်လွယ်နှင့် တိုက်၍ ရမည့် တပ်မဟုတ်မှန်းသိသွားကြ၏။

ကျွန်တော်သည် ကွန်လုံရက် ၄၀ တိုက်ပွဲကြီးနှင့် မုန်းစီးနားလယ် ဂျုံးဂျုံးဂျက်တိုက်ပွဲကြီးများကို ရေးသားခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည် ။ ယခုပန်ကျုံတိုက်ပွဲကိုသာ ရေးရန်ကျန်ပါသည် ။ ရေးရန်ကျန်သည့် ပန်ကျုံတိုက်ပွဲ

ကို ယခုရေးလိုက်ပါပြီ။

ဤတိုက်ပွဲ၌ ကျွန်တော်နှင့် ဗိုလ်သင်တန်းတစ်ပတ်တည်းဆင်း ဗသက ၃၆ မှ ဗိုလ်သောင်းတင်နှင့် ဗိုလ်ညီပုတို့ ပါဝင်ခဲ့ကြသည် ။ သူတို့အား တိုက်ပွဲဖြစ်စဉ်ကို ရေးသားရန် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့ပြီး ယခုစာအုပ်၌ ထည့်သွင်းဖော်ပြခဲ့ပါသည် ။

ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ကမူ ပြီးခဲ့သည့် ဖေဖော်ဝါရီ တတိယပတ်က လားရှိုးသို့ ကိုယ်တိုင်သွားပြီး လွန်ခဲ့သည့် အနှစ် ၄၀ ကျော် ၄၀ နီးပါး တိတိကျကျဆိုရသော် ၄၆ နှစ်တာကာလက တိုက်ပွဲနေရာကို အရောက်ချီတက်ခဲ့သည် ။ မြေအခြေအနေကို ကွင်းဆင်းလေ့လာသည် ။ တိုက်ပွဲသုံးသပ်ချက်များ ပြုလုပ်သည် ။

ထိုသို့ပြုလုပ်ပြီး ဤပန်ကျုံတိုက်ပွဲအား ကျွန်တော်တွေ့မြင်သိရှိသလို သုံးသပ်ရေးသား တင်ဆက်လိုက်ပါသည် ခင်ဗျား။

ရွှင်လွန်းချမ်းမြေ့ကြပါစေ။

သောင်းဝေဦး

၂၈-၂-၂၀၁၆

*

ပန်ကျုံတိုက်ပွဲ

နိဒါန်း

၁၉၆၈-၆၉ ခုနှစ်၌ ကိုးကန့်ဒေသတစ်ခုလုံးအား သိမ်းပိုက်ရရှိခဲ့ပြီး သော ဗကပ အရှေ့မြောက်စစ်ဒေသနှင့် ကိုးကန့်ခေါင်းဆောင် ဖုန်ကြား ရှင်တို့ သည် စိတ်ဓာတ်များ အထူးတက်ကြွနေကြ၏။ တိုက်တိုင်းအောင် ဖြစ်နေကြ၏။

တရုတ်ဆရာကြီးများကလည်း လိုတာတွေ ပုံအော်ပြီး အကူအညီ ပေးနေကြသည် ။

ဗကပခေါင်းဆောင်ပိုင်းအားလည်း အမာခံတရုတ် ကွန်မြူနစ်မ လေးများ ဖြင့် ပေးစားပြီး လိုလေသေးမရှိ ထောက်ပံ့ပေးထား၏။ တရုတ်ဗမာသွေးနှောထားစေ၏။ ဆွေမျိုးပေါက်ဖော်ဘဝ ကျရောက်စေ၏။ ဝက်သားနှင့် ပေါက်စီကို စားစေ၏။ မော့ထိုင်ကို သောက်စေ၏။

ပြီးမှ သူတို့ ဖြစ်စေချင်တာ ပြော၏။

“မင်းတို့ ကို လိုလေးသေးမရှိ ကူညီထားပြီး စစ်အကြံပေးအဖွဲ့လည်း ပို့ပေးထားပြီး၊ မင်းတို့ နဲ့ အတူ တိုက်ပွဲဝင်ဖို့ ဗော်လံတီယာတွေလည်း လိုသလောက်လွှတ်ပေးထားပြီး တို့ နဲ့ ဆွေမျိုးလည်း တော်ပြီး ဆွေမျိုး ပေါက်ဖော်လည်း ဖြစ်ကြပြီ”

“အဲဒီတော့ နယ်စပ်အစွန်အဖျားက စခန်းလေးတွေ၊ မြို့ရွာပေါက်စ

လေးတွေ ရတာနဲ့ ကျေနပ်မနေနဲ့ ။ သံလွင်အနောက်ခြမ်းက ကွန်လုံ၊ သိန္နီ၊ ကွတ်ခိုင်၊ မူဆယ်၊ လားရှိုးလို အခိုင်အမာမြို့ကြီးတွေကို ရအောင်သိမ်းကြ။ ရရင် မင်းတို့ အစိုးရဖွဲ့ပါ။ တို့ ဒီက မင်းတို့ ကို အသိအမှတ်ပြုပေးမယ်”

“ဗမာနိုင်ငံမှာ မင်းတို့ ခေါင်းဆောင်ကြီးတွေ ဖြစ်တာတို့ မြင်ချင်တယ်။ လိုတာလည်း ထပ်ပြော။ ထပ်ပေးမယ်။ အားလုံးရစေရမယ်”

တရုတ်ခေါင်းဆောင်များ ၏ ရဲရဲတောက်အာမခံချက်ကြောင့် ဗကပ အရှေ့မြောက်စစ်ဒေသသည် တပ်ရင်းကြီး(၃၀၃)နှင့် (၄၀၄)ကို အမာခံထားကာ လူအင်အား ၁၅၀၀၊ ၂၀၀၀ ခန့်နှင့် လားရှိုးမြို့ကြီးအား သိမ်းရန် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် မေလဆန်းတွင် ကိုးကန့်ဒေသ လောက်ကိုင်မှ တောင်ဘက်သို့ဆင်းချ လာပြီး သိန္နီနှင့် လားရှိုးဒေသအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့လေသည် ။

ဗကပတို့ သည် မေလ ၁၇ ရက်နေ့ မနက်၌ သိန္နီမြို့အထွက် တံတားအားဝင်တိုက်ပြီး နောက်တစ်နေ့ မေလ ၁၈ ၌ လားရှိုးဘူတာရုံက RPG ဖြင့် ဝင်ပစ်ခဲ့၏။

တကယ်တော့ မြန်မာ့တပ်မတော်အား စစ်မြူသွေးထိုးစမ်းနေခြင်း ဖြစ်၏။

မြန်မာ့တပ်မတော်မှာ ထိုစဉ်က လားရှိုးတွင် ရမခ ခေါ် အရှေ့မြောက်တိုင်းမရှိသေးပါ။ ရပခ ကွပ်ကဲမှုအောက်မှ လားရှိုးဗျူဟာသာ ရှိပါသည် ။

ရပခတိုင်းမှူးမှာ စစ်ရေးစွမ်းရည်ထက်မြက်သော ဗိုလ်ချုပ်သန်းတင်ဖြစ်ပါသည် ။

ဗိုလ်ချုပ်သန်းတင်မှ သိန္နိတံတား အတိုက်ခံရသည် နှင့် စစ်ရုံးကကကြည်းသို့ အရန်တပ် တောင်းခံခဲ့ရာ ပဲခူးကုန်းရှိ ခလရ(၅) တပ်ရင်း တစ်ရင်းလုံးရရှိသဖြင့် ခလရ(၅)အား ပဲခူးကုန်းမှ လားရှိုးသို့ အမြန်ခေါ်ယူခဲ့၏။

လားရှိုးရောက်သည် နှင့် တပ်ရင်းမှူးနှင့် နှစ်ခွဲတစ်ကြောင်းအား လားရှိုးအရှေ့ခြမ်း မုန်းယော် ဒေသဘက်သို့ စေလွှတ်ခဲ့သည် ။

ရှေ့ကာတပ်ထုတ်ကာ ဗကပအား ရင်ဆိုင်ရန် အသင့်ပြင်ထားခြင်း ဖြစ်၏။

ကျန်သုံးခွဲအား လားရှိုးတွင် အရန်တပ် တည်ဆောက်ထားခဲ့၏။

လားရှိုးရှေ့ကာတပ် ခလရ(၅) နှစ်ခွဲတစ်ကြောင်းနှင့် ဗကပအင်အား ၁၅၀၀ ခန့်သည် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် မေလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် လားရှိုးအရှေ့ဘက် ၁၀ မိုင်ခန့်အကွာ ပန်ကျီရွာနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တောင်များ ပေါ်တွင် တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားရာ မေလ ၂၀ ရက်နေ့ မနက်မှ ထိုနေ့ညအထိ တိုက်ပွဲများ ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ပွားခဲ့လေသည် ။

ဤသည် မှာ မြန်မာ့တပ်မတော်နှင့် ဗကပတို့ ၏ အင်ကြီးအားကြီးနှင့် စတွေ့ကြသည့် Conventional ဆန်ဆန် ပထမဆုံးသော နဖူးတွေ့ ခူးတွေ့ တိုက်ပွဲကြီးပါခင်ဗျား။

ဤတိုက်ပွဲကြီးသည် မုန်းစီးနားလယ် ဂျိုးဂျိုးဂျက်ထက်ရော ကွန်လုံရက် ၄၀ ထက်ပါ စောသော ပထမဆုံးတိုက်ပွဲကြီး ဖြစ်ကြောင်းပါခင်ဗျား။

အခန်း(၁)တိုက်ပွဲမဖြစ်မီ ယေဘုယျအခြေအနေများ

ပန်ကျုံတိုက်ပွဲဖြစ်ပွားသော ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် မေလတွင် အရှေ့မြောက်ဒေသ ဗကပများ သည် လူအင်အား ၂၀၀၀ ခန့် စုဖွဲ့ကာ တရုတ်စစ်အကြံပေးများ လိုက်ပါ၍ လောက်ကိုင်ဒေသမှ လားရှိုးဒေသသို့ တိတ်တဆိတ် ထွက်ခွာလာခဲ့ကြပါသည်။

ဦးစွာပထမ သိန္နီတံတားအား ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ပြီး လားရှိုးရှိတပ်များကို အပြင်သို့ ဆွဲထုတ်ခဲ့၏။

ထိုအချိန်က လားရှိုးသည် တောင်ကြီးအရှေ့ပိုင်းတိုင်း စစ်ဌာနချုပ်လက်အောက်ခံ ဖြစ်၏။ ဗျူဟာတစ်ခု ချထားသည်။ လားရှိုးအခြေစိုက်ဗျူဟာ ဖြစ်၏။ စစ်ဗျူဟာမှူးမှာ ဦးစွာပထမ ဗိုလ်မှူးကြီးလှထွန်း ဖြစ်၏။ စစ်ရုံးမှ ဗိုလ်မှူးကြီးလှထွန်းအား တပ်မ(၈၈)သို့ ဒုတပ်မမှူးအဖြစ် ပြောင်းရွှေ့ပေးလိုက်သဖြင့် လားရှိုးဗျူဟာအား ရပခ ဒုတိုင်းမှူး ဗိုလ်မှူးကြီးပေါလ်ထွန်းရှိန်အား တာဝန်ပေးခဲ့လေသည်။

ထိုအချိန်မှာ ပင် ဗကပများက သိန္နီတံတားကိုဝင်တိုက်ခဲ့ရာ တိုင်းမှူးဗိုလ်ချုပ်သန်းတင်သည် တောင်ကြီးမှ လားရှိုးသို့ ရဟတ်ယာဉ်ဖြင့် ရောက်ရှိလာ၏။ သိန္နီ ကွက်ခိုင်းဒေသများ သို့ လှည့်လည်ကြည့်ရှုကာ လိုအပ်သည့် စစ်ရေးပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။

သူကိုယ်တိုင် ကွက်ခိုင်းတွင် ညအိပ်အခြေပြုပြီး လိုအပ်သည် များ ဖြည့်ဆည်းပေးသည်။ သူကွက်ခိုင်းတွင် ညအိပ်သည့် နေ့မှာ ပင် ဗကပများ

လားရှိုးဘူတာရုံကို ဝင်ပစ်သွားသည် ။ တိုင်းမှူးက လားရှိုးကို အမြန်ပြန်ခဲ့၏။

ရန်သူအင်အားများ သည် ဟု သုံးသပ်ရသဖြင့် အရန်တပ် စစ်ရုံးကို လှမ်းတောင်းရာ ပဲခူးကုန်း (ညောင်ပင်သာ)အခြေပြု ခလရ(၅)တပ်ရင်းလုံးအား စစ်ကူရသည် ။ ထိုစဉ်က လားရှိုးဗျူဟာတွင် အရန်တပ်မရှိပါ။

မေ ၁၈ ရက် ညနေတွင် ရောက်လာသည့် ခလရ(၅)အား တစ်ရက် အနားပေးပြီး နောက်နေ့မနက်၌ တပ်ရင်းမှူးနှင့် နှစ်ခွဲတစ်ကြောင်းအား ဗျူဟာမှူးမှ Briefing ပေးကာ မုန်းယော်ဘက်သို့ စေလွှတ်ခဲ့၏။

ထိုနေ့မနက်မှာ ပင် ချီတက်သွားသည့် ခလရ(၅)နှင့် ဗကပအင်အား ၁၀၀၀ ကျော်သည် ပန်ကျီရွာပျက်တွင် တွေ့ဆုံတိုက်ပွဲဖြစ်တော့၏။ တိုက်ပွဲတစ်နေ့ကုန်ပါသည် ။ တိုက်ပွဲအလွန်ပြင်းထန်ပြီး မိမိတပ်မှ အမြောက်ပစ်ကူများ ပေးကာ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြ၏။

တိုက်ပွဲအတွင်း လေတပ်မှ လည်း ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့လေသည် ။

ဤသည် မှာ တိုက်ပွဲစဖြစ်ခြင်း၏ အကြမ်းဖျင်းဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပါသည် ။

ဆက်လက်၍ ထိုစဉ်က ရန်သူ မိမိစုဖွဲ့မှုကို ဖော်ပြပါမည်။

ဗကပဘက်မှ အခြေအနေများ

ဗကပတပ်များ ၏ စုဖွဲ့မှု

(က) ပင်မတပ်

ဗကပတပ်ရင်းကြီး (၄၀၄)

တပ်မှူးဖုန်ကြားရှင်

နိုင်ငံရေးမှူးရမ်ကွမ်းခေါ် တင်ရှိခေါ် နေဝင်းခေါ် ပိုက်ကုလား-ညာ
တိုး/ တစ်တန်းတည်းရှိရန် လူအင်အား ၁၀၀၀ ခန့်

(ခ) အရန်တပ်

ဗကပတပ်ရင်းကြီး (၃၀၃)

တပ်မှူးနော်ဆိုင်

နိုင်ငံရေးမှူး ကူဖန် ခေါ် ခင်မောင်ကြီး

လူအင်အား ၁၀၀၀ ခန့်

(ဂ) အဓိကရည်ရွယ်ချက်

လားရှိုးမြို့သိမ်းတိုက်ပွဲဆင်နွှဲရန်

ဗကပတပ်များ ၌ အောက်ပါများ ပါလာခဲ့၏။

(က) တရုတ်ဗိုလ်ချုပ်များ ပါဝင်သည့် (၈၀၈)စစ်အကြံပေးအဖွဲ့

(ခ) လက်နက်ကြီးများ အဖြစ် ၈၂ စင်တီမီတာ၊ ၆၀ မီလီမီတာ
စိန်ပြောင်းများ ၊ ၅၇ မီလီမီတာ နောက်ပွင့်ရိုင်ဖယ်များ ၊ ပွိုင့်ဖိုက်စက်
သေနတ်ကြီးများ ပါ၏။

(ဂ) အမျိုးသမီးများ အဓိကပါသည့် ဆေးတပ်ဖွဲ့

(ဃ) ဆက်သွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့

မြန်မာ့တပ်မတော်ဘက်မှ အခြေအနေများ

မြန်မာ့တပ်မတော်၏ စုဖွဲ့မှု

(က) ကွပ်ကဲမှု

လားရှိုးအခြေချစစ်ဗျူဟာ

(ခ)ကွပ်ကဲမှုအောက်တပ်များ

* ခလရ(၅)တပ်ရင်း တစ်ရင်းလုံး(လှုပ်ရှား) * လားရှိုးအခြေချ ခလရ
(၄၅)

လားရှိုးပတ်ဝန်းကျင်လုံခြုံရေးနှင့် လမ်းကြောင်းလုံခြုံရေး၊ စခန်းထိန်း

* အမှတ် (၂) အမြောက်တပ်ရင်း၊ လားရှိုး

တိရစ္ဆာန်ပို့ဆောင်ရေးတပ်၊ လားဝန်တင်။

လားရှိုး

Animal Transport (အရပ်ခေါ် A.T သို့မဟုတ် လားတပ်) * အခြား
သော ဆက်သွယ်ရေးတပ်ခွဲ

စစ်မြေပြင်ဆေးရုံ

သံချပ်ကာတပ်ခွဲ

လေတပ်ဆွယ်

လျှပ်စစ်နှင့် စက်မှုတပ်ခွဲ

စသည် တို့ ရှိလေသည် ။

ထိုစဉ်က လားရှိုးတွင် အခြေချစစ်ဗျူဟာနှင့် ကွပ်ကဲမှုအောက် အကူ
လက်ရုံးဝန်ထမ်းတပ်များ သာရှိခဲ့လေသည် ။

ဤပန်ကျုံတိုက်ပွဲ ပြီးဆုံးသွားသောအခါမှ ဗိုလ်ချုပ်သန်းတင်၏
အကြံပြုတင်ပြချက်အရ စစ်ရုံးကကကြည်းမှ လားရှိုးတွင် မဟာဗျူဟာ
ကွပ်ကဲမှုဌာနချုပ်အား ဖွင့်လှစ်ခဲ့၏။

၁၉၇၄-၇၅ တွင် မူ မဟာဗျူဟာ ကွပ်ကဲဌာနချုပ်အား ဖျက်သိမ်း၍ အရှေ့မြောက်တိုင်း စစ်ဌာနချုပ်အား ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ။

ခြေလျင်တပ်ရင်းအသစ် ၃ ရင်း

(က) မိုင်းရယ်တွင် တစ်ရင်း ခလရ (၆၇) (ခ) မုန်းယော်အထွက် A.T တပ်နေရာတွင် တစ်ရင်း၊ ခလရ(၆၈) (ဂ) သိန္နီတွင် ခလရ(၆၉)တို့ အား တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ခဲ့၏။

လားရှိုးဒေသသို့ တပ်မ(၈၈)နှင့် တပ်မ(၉၉)တို့ မှ တပ်များကို အလှည့်ကျစေလွှတ်ပြီး အရှေ့မြောက်ဒေသမှ ဗကပများကို ရင်ဆိုင်ခဲ့လေသည်။ ။

လားရှိုးဒေသ၏ ပထဝီဝင်အချက်အလက်များ

ပန်ကျုံတိုက်ပွဲနေရာမှာ လားရှိုးမြို့နှင့် သိပ်မဝေးသဖြင့် လားရှိုးကို အခြေခံကာ ထိုဒေသ၏ ပထဝီဝင်အချက်အလက်များကို အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။ ။

တည်နေရာ

လားရှိုးမြို့သည် ပထဝီဝင်သင်ခန်းစာအရဆိုပါက

အရှေ့လောင်ဂျီတွဒ် ၉၇° နှင့် ၉၈° ကြား

မြောက်လတ္တီတွဒ် ၂၂° နှင့် ၂၃°ကြား အတွင်းတည်ရှိပါသည်။ ။ တိုက်ပွဲနေရာမှာ လာရှိုး အရှေ့ယွန်းယွန်း ၁၀ မိုင်ခန့်မှာ ဖြစ်၍ အထက်ပါအတိုင်း အကျုံးဝင်ပါသည်။ ။

မျက်နှာပြင်

လားရှိုးဒေသမှာ မြေပြန့်မရှိသလောက် နည်းပါးပြီး မန္တလေးမှ တ

ကံလာပါက မေမြို့(ပြင်ဦးလွင်) ရောက်လျှင်ပင် တောင်ကုန်း၊ တောင်တန်း၊ တောင်ကြောများ ဖြစ်၏။ ရှမ်းကုန်းပြင်မြင့်ဖြစ်၍ တောင်များမှာ ပေ ၃၀၀၀ အထက်မှာ ရှိပါသည်။ ။ အနောက်ဘက်တွင် ဆင်တောင်ရှိ၏။ ဆင်တစ်ကောင် ဝပ်နေသည့် ပုံဖြစ်၍ ဆင်တောင်ဟု ခေါ်ပါသည်။ ။ ဗကပများ သည် ထိုဆင်တောင်ပေါ်မှ နေ၍ လားရှိုးအား မကြာခဏ လက်နက်ကြီးများ နှင့် ပစ်ခတ်နှောင့်ယှက်တတ်ပါသည်။ ။ မြေပြန့်လွင်ပြင် အလွန်နည်းသောဒေသဖြစ်ပါသည်။ ။

ရာသီဥတု

အေးချမ်းစွတ်စိုသောရာသီဥတုဖြစ်၍ နှစ်စဉ်မတ်လမှ နိုဝင်ဘာအထိ မိုးရွာသွန်းတတ်၏။ အောက်တိုဘာတွင် မိုးအများ ဆုံးဖြစ်ပြီး ဇန်နဝါရီတွင် မိုးအနည်းဆုံး ဖြစ်၏။

ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်လက်မ ၇၀ ခန့်ရှိ၏။

အပူဆုံးလမှာ မေလဖြစ်သည်။ ။ အအေးဆုံးလမှာ ဇန်နဝါရီလဖြစ်သည်။ ။ အပူဆုံးလတွင် ၁၁၀ ဒီဂရီဖာရင်ဟိုက်ထိ ရှိတတ်ပြီး၊ အအေးဆုံးလ၌ ၇၅ ဒီဂရီဖာရင်ဟိုက်ထိ ရှိတတ်၏။

သဘာဝပေါက်ပင်များ

လားရှိုးဒေသသည် ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းဖြစ်၍ ရှမ်းကုန်းပြင်မြင့်တွင် ပေါက်တတ်သည့် ထင်းရှူးပင်များ ၊ ဝါးပင်များ ၊ မြက်ပင်ရှည်များ ၊ ကိုင်းခေါင်းဖြူများ ၊ သက်ငယ်တောများ ၊ တောင်တမာတချို့နှင့် သစ်ယာပင်များ ပေါက်ရောက်၏။ တောင်ပေါ်အမြစ်မီးသစ်တောများ ဖြစ်ကြသည်။ ။ အချို့နေရာတွင် ကျွန်းနှင့် သစ်မာများ ရှိသည်။

သို့ရာတွင် ဒေသခံများ ၏ တောင်ယာခုတ်ထွင်လုပ်ကိုင်မှုကြောင့် လားရှိုးပတ်ဝန်းကျင်သည် အတော်များများ တောင်ပြောင်များ ဖြစ်လျက်ရှိ၏။

စာရေးသူမနေ့တစ်နေ့က ထိုဒေသသို့သွားရောက်ပြီး မြေအခြေအနေ လေ့လာသုံးသပ်ခဲ့ရာ မိုင်းယော်သွားသည့် လမ်းတစ်လျှောက်၌ တောင်ပြောင်များ နှင့် ဝါးပင်များ သာတွေ့ရ၏။ သစ်တောအုပ်များကို ကွက်ကြားကွက်ကြားသာ တွေ့ရပါသည်။ ။

ယခုအခါတွင် ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများမှ ထိုကားလမ်းတစ်လျှောက်၌ ရာဘာစိုက်ခင်းများ အကြီးအကျယ်စိုက်ပျိုးထားသည် ကို တွေ့ရပါသည်။ ။ ကွက်ကြားကွက်ကြား သစ်သီးခြံအချို့ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ ။ မြေပြန့်အလွန်နည်း၍ စပါးစိုက်ပျိုးမှုကို တောင်ယာစနစ်အသုံးပြုကာ ဆောင်ရွက်နေသည် ကို မြင်တွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ။

နေထိုင်သည့် လူမျိုးများ

လားရှိုးတွင် ကချင်၊ ရှမ်းတိုင်းရင်းသားများ အများ ဆုံးနေထိုင်ကြ၏။ ။ လားရှိုးမြို့ပေါ်နှင့် အနီးတစ်ဝိုက်တွင် ကား ရှမ်းတရုတ်လူမျိုးများကို အများ ဆုံးတွေ့ရ၏။ ကြို့ကြားကြို့ကြား ပလောင်နှင့် လီရှော၊ လားဟူတို့ အား တွေ့ရပါသည်။ ။ အလွန်နည်းသော လူဦးရေဖြစ်ပါ၏။

လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး

အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။ ။

(က) ကားလမ်း

မန္တလေးမှ လားရှိုး ၁၇၀ မိုင်

လားရှိုးမှ သီပေါ ၂၈ မိုင်

လားရှိုးမှ မိုင်းရယ် ၄၇ မိုင်

လားရှိုးမှ မုန်းယော် ၃၁ မိုင် ၅ ဖာလုံ

လားရှိုးမှ မုန်းကျက် ၅၁ မိုင် ၅ ဖာလုံ

လားရှိုးမှ မူဆယ် ၁၀၅ မိုင်

ကားလမ်းမှာ အဓိကအားဖြင့် မန္တလေး၊ လားရှိုး၊ သီပေါ၊ ကွတ်ခိုင်၊ မူဆယ် ပြည်ထောင်စုလမ်းမကြီးဖြစ်ပြီး မိုင်ပေါင်း ၃၀၀ ခန့်ဖြစ်ပါသည်။ ။

(ခ) ရထားလမ်း

မန္တလေး၊ ပြင်ဦးလွင်၊ လားရှိုး ၁၅၅ မိုင်

ထိုလမ်းကြောင်း တစ်ကြောင်းသာရှိ၏။

မြစ်ကြောင်းများမှာ ကြီးမားသောမြစ်ကြီးများ မရှိပါ။

နမ္မတူမြစ်

နမ့်ယော်မြစ်

နမ့်မခမြစ်နှင့် မြောက်ဘက်တွင် ရွှေလီမြစ်ကြီးရှိလေသည်။ ။

အားလုံး စက်တပ်လှေများ ကောင်းစွာအသုံးပြု၍ မရပါ။ ဟိုဘက်ကမ်း ဒီဘက်ကမ်းကူးသည့် အခါတွင် သာ စက်တပ်လှေများ အသုံးပြုသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ။

အခုအခါတွင် ကား တောကြိုအုံကြားအထိ မော်တော်ဆိုင်ကယ်များ အသုံးပြုကာ သွားလာနေကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ။